

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Martia, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 34
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Zile de sărbătoare pe Valea de sus a Murășului.

Sfințirea bisericii din Cuesdiu, Toplița română și Idicea-pădure.

Reghin, la 21 Septembrie 1903.
(Urmare).

Actul sfințirii bisericii s'a îndeplinit Luni, în ziua sfintei Marii. Cum Toplița este o comună de 22 klm. lungă și estinsă pe o mulțime de crânguri, serviciul divin s'a început după orele 8, până ce din toate părțile s'a adunat poporul credincios, care curgea în cete sărbătorești de pe toate văile și colinele.

Așa din cătunele: Plopiș, Valea-Topliței, Măgeruș, Călmănel, Zăncani, Văgani, Ciobotău, Urseni, de la Mănăstire, de pe Cișc etc., cum și de prin toate comunele vecine, ca Meșterhaza, Sărmaș, Bilbor, Varvigi, Corbu, etc.

Portul țărănesc deștepta curiozitatea celor ce n'au mai umblat prin acele părți muntoase. Bărbații în suman, opinci, ȋțari, cu cușmă neagră pe cap; ear' femeile cu fota țesută în fir, numită pe acolo *pringitoare* (imprejurătoare), și cu cămăși încărcate de alțițe, mai ales la cele din jurul Topliței; în cap cu *șidă* de pânză sau un fel de tîl, prin care se ved florile naframilor de pîr ori mătășă ce le pîrtă pe de desubt. Tote aceste indicau, că suntem aproape de Moldova, de muntele *Ceahlău*, căci în jurul Ceahlăului poporul nostru atât din Moldova, cât și din Bucovina și din Ardeal are același port, care la Toplița mai ales la femei își află cea mai rafinată perfecțiune, într-un cât pringitorile batute cu fir de aur devin foarte costisitoare.

Ca în tot locul însă, așa și aici portul a început a perde tot mai mult din originalitatea sa, făcînd pringitoarea loc rochinilor importate; opincile cu ațe de pîr și frumos încălțate ciobotelor făcute pe ramă, sumanele cele frumoase de nouă, linse pe trup și tivite în felurite figuri de răsăd, căputurilor cu croiu nemțesc și cocoșat; ear' ȋțarii cei de 7 coți și fără busunare, nădragilor celor moderni, mult mai scurți și cu busunare lungi, dar' de regulă goale.

Spațioasa biserică era mult prea mică pentru a cuprinde marea afuență de popor, mai ales, că pe lângă Români mai veniseră și o mulțime de străini. Era o adevărată plăcere să vezi în haine de sărbătoare atîta om, adunat în jurul unei biserici mai ales acum, cînd cetesii, cum la alții a scăzut atît de mult religiozitatea, și cum locul învîțăturilor creștine l'au ocupat atâtea vederi scrintite și periculoase pentru viitorul nu numai al individului, ci și al poporului întreg.

Fie-care se simțea acum pe deplin recompensat pentru jertfele bănești, aduse pentru zidirea bisericii, avînd mîngăierea, că sfînt este scopul pentru care s'au folosit. Bucuria tuturor era cu atît mai mare acum, cu cît ȋeci de ani au așteptat mulți până să vadă lucind crucile ortodoxe și romănesci în cele 2 turnuri înalte ale bisericii începute la 1868. Cînd s'a început zidirea erau Românii stăpîni deservirșii ai comunei; venind era dualismului lucrurile au mers mai greu; unele isvîre au sîcat. S'au mai făcut și multe incorectități în jurul administrării averii bisericești. La aceste

s'au mai adaus nesce procese urbariale costisitoare, cari au durat asemenea ȋeci de ani. Pe toplinei i-a cuprins o apatie, o neîncredere și indiferentism; și — cum și ei fac parte din poporul român — multă trudă i-a costat pe actualii conducători, până să-i pîtă abate pe o cale mai bună. Cu stăruință li-a succes a îndrepta multe. Poporul a adus jertfe însemnate, mai ales, că biserica este solid lucrată și cu boltitură modernă, sistem *Rabitz*.

De interes este a aminti, că cu banii intrați din repartiziunile destul de mari interiorul n'a putut fi terminat întreg.

Spre a nu se mai amîna mult terminarea, dnii toplinei *Dr. Elie Cristea*, *Dr. Octavian Popescu* și *Dr. Teodor Sârcea* au pus la dispoziție bisericii o însemnată sumă de bani cruțată de ei din venitul petrecerilor arangiate de ei sub presiul parohului *George Maier* pe timpul cînd și-au făcut studiile superioare. Acest venit, une-ori destul de însemnat, după-ce au ajustat mai întîiu cu bănci moderne și cu toate cele necesare școlă noastră, l'au depus la „Murășana” din Reghin, cu gîndul de-a ridica din el un pavilion mare și frumos pentru petrecerile tinerimei din comună. Dară — ivindu-se alte lipse mai urgente — l'au predat bisericii și din aceea sumă s'a făcut sculptura frumosului iconostas.

Lipsiau însă ȋcînele fruntarului. Dl *Dr. Miron Cristea* a aflat însă și aici espedientul, ducîtor la scop. A făcut însuși ȋcînele principale și în mîrime mai mult ca naturală a lui *Iisus* și a stei *Marii* din iconostas; și după exemplul sîu și în conștelegere cu preotul *G. Maier* au găsit alți 16 fruntași, cari se continue creștinăscă fapță. Alții s'au grăbit a cinsti odîr, vase și obiecte sfinte. Ast-fel biserica a putut fi terminată spre fala și mîngăierea sufletescă a tuturor, căpi au ostenit și jertfit pentru isprăvirea și împodobirea ei.

Până 'n ziua parohul mai bătrîn al locului, fie ertatul *George Popescu*, asistat de alți preoți mai tineri, a făcut Luni sfințirea apei. Dzeu s' l odîhniască în pace, căci în urma unei bîle repentine *Marțea* trecută a răposat. Apa sfințită s'a așezat în un vas nou de lemn pe o masă înaintea ȋcînei Maicei Domnului din frontariu.

Fiind poporul adunat, trîsecurile dau signalul, că preoțimea oficianță plăcă la locuința arhierelui, ca să-l aducă la sfînta slujbă. În fruntea preoțimei mergeau clericii îmbrăcați în stihare verzi: *Ioan Voda* și *Ioan Balca* din Bran. Unul duce cîrja arhierescă, altul mantia. Urmîză diaconii *Ioan Prîscu* din Brașov, *Cornel Popescu*, ales paroh la Deva, apoi preoții: *Dumitru Moisin* din Sînger, *Nicolae Nașcu* din Restoșnea-Poleți, *Dionisie Radu* din Nadeș-română, *George Cazan* din Ficlea, *Gregoriu Nicîră* din Ibănești, *Ioan Duma* din Săcal, *Nicolae Gliga* din Rîpa-de-sus, *Vasilie Mateiu* din Rîpa-de-jos, *George Popescu*, *George Maier* și *Gavril Maier* din Toplița-română, *Stefan Rusu* administrator protopopesc din Murăș-Oșorhei, ieromonachul *Dr. Miron E. Cristea*, protopopul Sibiului *Ioan Fapiu*, protopopul pensionat *Ioan Droc* al Mercurei, protopopul Reghinului *G. Șagîu*, protoiereul *Nic. Ivan*. Fie-care din preoți

pîrtă în mîna cîte-un obiect sacru; ear' ȋei mai mari în vîrstă și rang evangelia, crucea, etc. Întrî sunetele clopotelor, a tîcei și bubuitul trîsecurilor merg la locuința arhierelui, care după sîrutarea evangheliei și a crucei îmbracă mantia și luînd cîrja în mîna plăcă printrî șirurile poporului, binecuvîntîndu-l. Diaconii cîdesc din cînd în cînd spre arhieru, ear' cîntăreții merg înainte, întonînd tropariul pogoririi duhului sfînt: „*Bine ești cuvîntat*”, etc.

Ajunși în mijlocul bisericii, cîntările clericilor încetîză; e liniște adîncă; arhierul se închină împreună cu ceialalți preoți, și sîrută ȋcînele frontariului, ȋcîna tetrapodului, apoi binecuvîntă; ear' mîrîsa saltă de bucurie, cînd rîsuna prin boltele-i înalte și acustice salutul cîntăreților: „*Pe stăpînul și arhieru nostru, Dîmne păzește l'*”, etc. Diaconul *Prîscu*: „*Preoților eșii!*”. Preoții *Dr. Cristea* și *Ivan* aduc din altariu ornatele arhieresti; îmbracă pe I. P. S. Sa în toate odîrele liturgice.

Imediat se începe actul sfințirii cu toate rugăciunile de îngenunchiare.

Diaconul *Prîscu* rostește cu vocea-i pîtrîndî: „*Eră și eră — plecînd genunchii nostri — Dîmne se ne rugăm*”.

Toți se prostern la pămînt. Tăcîce mormîntală. Arhierul rostește lin și evlavios rugăciunea:

„*Dîmne Dumnezeul ceriului și al pămîntului, carele sfîntă biserica ta cu înțelepciunea cea negrăită o ai întemeiat, și în locul chipului slugirei cei în-gerști din ceru ai întocmit rînduiala slujbei preoțești pe pămînt, Tu stăpîne, cela ce dăruiești lucruri mari: primește-ne și acum pe noi cei ce ne rugăm ȋie, nu că dîră am fi vrednici a cere, ci ca să se arete mulțimea bunătății tale, că n'ai încetat a face bine nemului omenesc în multe chipuri și că drept vîrf al facerilor tale de bine ni ai dăruit venirea cu trup a unuia născut fiului tîu, carele luminînd celor dintru întunec s'a adus pe sine jertfă pentru noi, făcîndu-ne pe noi părtași învierii sale, ear' înălțîndu-se la ceruri a îmbrăcat pe învîțaceii și apostolii sei, precum făgăduise, cu puterea duhului sfînt cel închinat și atotputernic, prin care făcîndu-se ei puternici în lucru și în cuvînt, biserici au ridicat, jertfelnice au așezat, pus-au preoțimii canîne și legi: al cărora așezămînt și noi păcătoșii fiindu-l, cîdem la tine, Dumnezeul cel vecinic, și ne rugăm ȋie milostive: Biserica acîsta, ce s'a zidit spre a te lăuda, umple-o de dzească mîrîrea ta, și altariul dintrînsa arată-l se fie sfînta sfîntelor, ca și noi cei ce stăm înaintea lui, ca înaintea scaunului celui înfricoșat al împîrăției tale, fără osîndă să slugim ȋie, rugăciuni pentru noi și pentru tot poporul tîu înălțînd, și jertfa cea fără de sînge bunătății tale aducînd spre ertarea păcatelor, spre chivernisirea vieții, spre îndreptarea bunei petreceri și spre plînirea a totă dreptatea. Că s'a binecuvîntat preasfînt numele tîu: al Tatălui și al Fiului și al sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.*”

Sfințirea a culminat în pregătirea sfîntului prestol, în mijlocul căruia era un loc rezervat pentru sfîntele mîște. În o mică sticlută hermetice închisă se așeză sfîntele mîște din trupul ne-

muritoriului dascăl al ortodoxiei, a lui *Vasile-cel-Mare*. Aceste sfînte reliquii învîlîte în vată se ung cu mir și se închid în mica sticlută, care se așeză în gaura prestolului, esclamînd arhierul: „*Vecinică pomenire cîitorilor sfîntei biserice acîsteia*”, și rugăciunea:

„*Dîmne Dumnezeul nostru, carele acîsta mîrîre ai dăruit sfîntilor mucenici, celor ce au pătimit pentru tine, ca să se sîmene în tot pămîntul mîștele lor întru sfîntele tale case și roduri de tîmăduiri să rîsară; însuși stăpîne, cela ce ești dătătoriu a toate bunătățile, pentru rugăciunile sfîntilor, ale cărîr mîște bine ai voit să se așeze întru cînstita casa ta acîsta: învrednicește ne pe noi fără de osîndă să-ȋi aducem ȋie întrînsa jertfa cea fără de sînge, și ne dăruiește nouă toate cererile celea spre mîntuire, dînd rîsplătire și celor dintrînsa, cari au pătimit pentru sfînt numele tîu, ca să se facă minuni printrînsii spre a noastră mîntuire. Că a ta este împîrăția și puterea și mîrîrea: a Tatălui și a Fiului și a sfîntului duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.*”

Preste sticlută se varsă mastixul încălȋt și compus din cîră, tîmăie, smîrnă, alois, ladanon și multe alte miresme; gaura se astupă cu ciment și cu un capac cioplit din pîtră.

Prestolul se acopere apoi cu un capac mare de lemn. Arhierul varsă preste prestol miresme parfumate, rostind psalmii: „*Stropi-mă-vei cu isop, și mî voi cu curăȋi; spăla-mă-vei și mî vîrtos de cît zăpada mî voi albi*”, etc.; ear' preoții spală prestolul cu bureȋi și ștergare noue. Se unge apoi cu mir și unt de lemn. În colțuri se ȋintesc cu cuie sfîntii evangeliști *Mateiu, Marc, Luca și Ioan*. Preoții aduc vestmîntul cel alb de pânză și l' așeză preste prestol. Arhierul însoțește lucrarea lor cu cuvintele: „*Îmbracă tîria ta Sfîne, ear' tu Ierusalime, cetate sfîntă, îmbracă mîrîrea ta*” etc. Capetele acoperemîntului au sfîre lungi, cari se înceing în jurul pedestalului și la urmă se înodă în formă de cruce. De-asupra se așeză fața împodobită cu flori și cruci și pe ea sf. antimis, sf. chivot, evangelia, lumini, cruci și toate cele de lipsă.

Archierul: „*Domnul s'a împărăȋit, întru podîbă s'a îmbrăcat; îmbrăcatus'a Domnul întru putere și s'a încîns*”

Cetitoriul, din Psalm 92: „*... Gata este scaunul tîu de atunce, din veac tu ești ... Casei tale se cuvîne sfîntenie, Dîmne, întru lungime de ȋile etc.*”

Archierul unge apoi cu sf. mir interiorul bisericii; îl stropește cu apă sfîntită.

Imposant se desvîltă încunjurarea de trei ori a bisericii, în decursul căreia I. P. S. Sa mîrîse și exteriorul bisericeii. Clopotele sună, totă lumea cu luminări aprinse încunjură casa Domnului, clopotele încetă; *Dr. Cristea* cetește o evanghelie. Mărturisirea învîțaceilor: „*Tu ești Christos, fiul lui Dzeu celui viu*”, face de astă dată adîncă impresie, căci drépta mărturisire a credinȋei în divinitatea lui Iisus este pîtra cea din unghiu, pe care a întemeiat Christos biserica sa. Glasul cîntăreților ce întoneză: „*Mîrîre ȋie Dîmne, mîrîre ȋie*” se înecă cu tunetul trîsecurilor ce suna la fie-care sfîșit de evanghelie. Convoiul se pornește

din nou, cântăreții intonează „Incunju-rați popórelor Sionul și 'l cuprindeți pe dînsul“ etc. Protopopul Șagău cetește evanghelia a II-a. Cântăreții: „Sfin-ților mucenici, carii bine v'ați nevoit“ etc. Asesorul Ivan cetește evanghelia a III-a. Clopotele sună din nou până ce pontificatul arhiepiscopului se posteză la intrare, unde după cunoscutele alo-cuțiuni: „Deschide-ți boeri porțile... că va intra împăratul mării“! acesta cu puterea crucii, ce o ține în mână dréptă, despică porțile și intră întră sunetele armonioase ale cântării: „Lu-minéază-te, luminează-te, noule Ierusalime, că a Domnului mărire preste tine a strălucit“, intonate de gura dulce a învățătorului Trif. Urméază celelalte rugăciuni de ingenunchiare.

Sórele lucește intensiv prin ferestri, aspectul sərbătoreasc al poporului mărește strălucirea generală. Tóta suflarea inge-nunchie cuprinsă de o evlavie adâncă. În fruntea tuturor arhierul și îm-preună-slugitorii clerici, asemenea pro-șternuți la pământ. Un tablou măreț acesta și rar.

Fața tuturor apare transfigurată de o cucernică simțire, ce li-a cuprins inima; ear' ochii sufletești pare-că vîd spre boltitura zidului ceta ingerilor sburând împrejurul chipului de porumb al du-hului sfânt, ear' ecourile cântărilor ce se resfrâng în zidurile bisericei ne par imnele misterioase ale acestor ce-rești cântăreți. Cu aceste actul propriu zis al sfințirii se termină; érá în ure-chile poporului și preoților mai răsuna mult timp ecoul cucernicilor rugăciuni:

„Dómné Dzeul nostru, ceta ce ai sfințit apele Iordanului prin mântuító-rea ta arătare, însuși și acum trimite darul preasfântului tîu duh preste jert-felnicul tîu acesta, și ne binecuvintéază pe noi și apa acestă, spre sfințirea și desevérșirea jertfelnicului tîu acestuia, că binecuvîntat ești în vecii vecilor.“

„Fericiți, cari locuiesc în casa ta, în vecii vecilor te vor lăuda. Arăta-se-va Dzeul dzeilor în Sion.“ (ps. 83). „Aprópe este domnul de toți cei-ce 'l chiamă pe el.“ (ps. 144).

„Căt sunt de iubite locașurile tale, Dómné al puterilor; dorește și se sfêrșește sufletul meu spre curțile Domnului!“

„Că mai bună este o zi în cur-țile tale, decât mii“ (ps 83).

„De vor păzi fii tîi așezéméntul de lege al meu, și mărturiile mele acestea care voi învêța pe ei, — și fiii lor până în veac vor ședea pe scaunul tîu. Că au ales Domnul Sionul, osebitul'au pe el, spre locaș lui-și“ (ps. 131).

Despre actul sfințirii acestei bise-rici s'a estradat următorul document, compactat în plîș roșu și ornat în aur, și semnat de arhierul pontificant, de toți împreună-slugitorii preoți și de toți asistenții cari știu scrie:

Intru mărirea

santei, celei de o fință, de vieță făc-țórei și nedespărțitei Treimi: a Tatălui și a Fiului și a Sântului Duch, și in-tru evlavioasa pomenire a Sântilor Ar-changheli Mihail și Gavriil, s'a sântit bi-serica nouă din Toplița-română, în zilele Preatnălțatului Împărat al Au-striei și Rege al Ungariei Francise Iosif I, prin subscrisul arhieriscop al bisericei ortodoxe din Transilvania și metropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, pe lângă asistența celor de asemenea subscriși împreună-servitori la altariul Domnu-lui, ca să fie spre preamărirea lui Dum-nezeu, spre întărirea eredinței și a legii românesce și spre edificarea sufletească a tuturor, celor ce cu credință și cu dragoste vor intra într'însa. Despre această sfințire s'a dat documentul de față, spre scire și deapănarea aducere aminte.

Toplița română, la sərbătórea Naș-terei Preasantei Născătóre de Dumne-zeu și Preacuratei pururea fecióre Maria, 1903.

Înainte de liturgie Înaltpreasânția Sa chiroteșește cetitori pe asesorul consis-

torial și referent școlar Lazar Tri-teanu, pe clericii Ioan Balca și I. Ol-tean din Murăreni.

Urméază sfânta liturgie cu aceeași solemnitate. Cântăreții de ieri emuléază unii cu alții în frumósele cântări, cu cari au cucerit publicul. În deosebi pricésna cântată de dl Trif a fost ascu-tată cu plăcere, ear' neîntrecutul diacon Prișcu acum are ocașiune deplină a da curs frumósei, voluminósei și fer-mecătórei sale voci, cu care a încân-tat pe toți românii și străinii.

În decursul sînteii liturgii a pri-mit diaconul Cornel Popescu darul preo-ției și al duhovniciei, ear' clericul Ioan Balca, instituit administrator parochial în Peștera, a fost chirotonit întru diacon.

Terminată liturgia, I. P. S. Sa adreséază poporului adunat o lungă cu-véntare, în care cu cea mai deplină cunoștință a tuturor suferințelor locale a dat credincioșilor sui sfaturile pări-nțești, pe cari urmându-le pot ajunge la un viitoriu mai bun. Arată cu ce dor a venit la acesti fii ai sei îndepărtați; accentuéază sfíela ce o avea la început de o călătorie așa lungă și obosítóre; dar' frumósa și imposanta biserică, aflată aici tocmai la locul de sentinélă al ar-chidiecesei nóstre estinse, dragostea po-porului cătră arhierul seu, dovedită de la prima sa pășire pe valea de sus a Muréșului, i-au alungat nedumerirea, i-au ușurat greutatea anilor, i-au înóit ca ale vulturului puterile. Laudă po-porul, pentru-că — dând ascultare condu-cătorilor vrednici și binevoitori — a terminat frumósa clădire, care ar puté servi de catedrală episcopéscă. Dar' nu-i destul cu clădirea și împodobirea ei. Mai împodobită va fi atunci, când va fi plină de popor, care se asculte slujbele, se pîtrundă înțelesul cetirilor, predicelor, etc., și se caute a 'și îndrepta vieță după ele, spre binele seu vrem-enic și vecinic. Trăim împreună cu alte popóre, mai culte de căt noi. Alătura de ele vom puté merge numai dacă ne vom înarma cu armele progresului, ale științei, ale minții. De aceea se îmbră-țișeze cu toții biserica și șcôla, ca să-și ageréscă mintea și întăréscă sufletul. Mintea, sfaturile bune și pildele lauda-bile au ridicat chiar și în această comună la bunăstare pe mulți, cari odinioară erau slugi credincioase la alții, unde au învățat numai lucruri bune; ear' alții au decădut total, abătându-se de la calea cea adevérată. Cine fuge de lu-mină, în întunerec órbecă, ear' cine are carte, are 4 ochi, are lumina, care 'l conduce mai ușor în calea vieții.

Pompósa biserică, bunăstarea în care se află șcôla, casa parochială, casa can-torală, cimiteriul etc., sunt semne, că sub actualii conducători ai afacerilor bisericéști, toplițenii au pornit pe cale bună; dar' cu Dzeu se caute a da tot înainte, și se nu se opréscă la calea de jumătate. În cuvinte convingétóre le pune la inimă dragostea de moșie, la care se tină morțiș, și cei cari și-au perdut'o se caute a o recăștiga prin muncă, cruțare etc., ori se lase cu limba de mórte fiilor îndatorirea a o recă-știga, căci perqënd pământul părintesc am pierdut temelia esistenței, am de-venit niște pribegi, pe cari valurile vieții îi suflă din lume, cum suflă vên-tul pléva ușórá. Acestă admoniere era cu atât mai necesară, cu căt — bieții toplițeni împrejmuiți de străini specu-lanți, atrași acolo de bogăția estinselor păduri din apropiere, — zilnic sunt es-puși la pierderea moșiilor lor, mai ales că cu ușurătatea, aprópe generală la noi, iau parale de la privați și insti-tute de bani, fără trebuințe speciale, fără să întreprindă vr'o afacere ren-tabilă, ci de multe-ori, ca să facă o nuntă lungă și cu o proverbiálă pradă, sau o poménă fără de sfêrșit. Resulta-tul acestei ușurătăți este a_poi plin de gravitate și se manifestă în mulțimea „edictelor de licitațiune“, cari nu mai încap pe părății cancelariei comunale. Să se feréscă de certe și procese, cari mai ales aici sunt fórte costisítóre, în-

tru căt pretura și judecătoria este la o depártare de 70 kilometri, ear' tri-bunalul de 100 kilometri. Acestă pe mulți îi póte sárací, și i-a și sárácit.

Pe această cale a continuat prea-bunul arhieru cu sfaturile și pove-țele sale părintești, ascultate de toți cu atenție, mai ales, că I. P. S. Sa are forța de a cunoște de-aprópe poporul, de a se ști scobóri la modul lui de cugetare și apoi în o limbă înțelész de toți de a le invélí în pilde potrivite învățăturile date. Începénd de la beție, lux și până la lene și ușurătate abia a rémas vițiu, pe care se nu-l com-bată în colori vii și cu argumente pu-ternice, zugrăvind la urmă frumósul tablou al unei vieți mulțamite, ce o pot ajunge, dacă vor urma sfaturile-i binevoítóre, și pentru ajungerea căreia implórá asupra tuturor ajutoriul și bi-necuvéntarea Celui de sus.

După terminarea cuvéntării tot I. P. S. Sa a miruit pe fie-care partici-pant, ear' Dr. Cristea i-a stropit cu apă și preotul Stefan Rusu a împărțit anafora, ceea-ce a durat 1½ oră. În acest timp cântăreții au accentuat fru-mósele cântări, mai ales a cântat canto-rul local Teglarin, care ar face cea mai bună impresie, dacă și-ar da si-lință a face numai puțină șcôla în es-primarea corectă a cuvintelor, căci vo-cea îi este plăcută și melodiile biseri-cești le cunoște bine.

Finindu-se liturgia, clerul oficiant în frunte cu neobositul arhieru se urcă sus în cimiteriu, unde a fost biserica cea vechiă, și acolo face o scurtă slujbă și cetește rugăciunile de deslegare la mormintele preoților repausați și la morméntul fruntașului Teodor Cristea și soție-sa Maria.

Era cătră orele 2, când s'au ter-minat tóte, așa în căt după o scurtă pauză s'au grăbit cu toții la „banche-tul“, ținut în o sală mai mare de la „Hotel Sóre“. Toaste s'au ținut multe și tóte cu miez, în căt le ascultai cu plăcere. Primul l'a rostit Eminenția Sa pentru domnitoriu. A fost ascultat în picióre; la fine aplause generale. Al doilea vorbitor a fost parochul-primariu George Maier, care azi își vede incu-nunată o parte însemnată a activității sale pastorale, pe carea — ajutat de poporul seu și de cățiva fruntași aleși — a putut'o îndepliní. Prezența capu-lui bisericesc la această ocașie festivă a șters tóte greutățile întimpinate și în-treg poporul este entusiasmat și fericit, că a putut se ajunga această zi măréță. Mulțamește bunului arhieru pentru jertfa adusă la așa înaintata vîrstă, pentru povețele părintești date în tóte cuvéntările rostite poporului seu; și promițénd, că va stáruí și din parte-i pentru urmarea lor, închină pentru să-nătatea Eminenției Sale. Aclamațiuni nesfêrșite acoperiră ultimile cuvinte ale vorbitoriului.

Asesorul Nicolae Ivan scóte la i-vélă deosebita atențiune arátată față de biserica nóstră și capul ei din partea organelor comitatense și în deosebi din partea Escelenției Sale comitelui-suprem Sándor János, care a dispus, ca proto-pretorul cercului se însoțéscă în tot tim-pul călătoriei pe Eminenția Sa, și să-i arete dimpreună cu organele sale tótă cinstea și atenția posibilă. Scóte la ivélă simpatia tuturor capilor confesiu-nilor reprezentate, față de capul bise-riciei nóstre. La fine închină pentru comitele Sándor, protopopul gr. cat. Câmpean, parochul romano-catolic și calvin, cum și pentru reprezentantul comitelui-suprem, pretorul cercual.

Pretorul răspunde, arátând, că prin însoțirea Eminenției Sale în calea sa i-s'a făcut nu numai o deosebită onóre, dar' i-s'a dat plăcuta ocașiune de a se convinge și el, că în Înaltpreasânția Sa poporul ortodox are un principe ne-obosit, încercat de însemnate însușiri pastorale și pîtruns de mult dar și zel apostolesc; ear' patria are un archi-pastor conștiu de sfânta și patriotica misiune. Închină pentru Eminenția Sa.

Protopopul Papin descopere, că are informațiunea, că comitetul pa-rochial și cel comunal s'au sprijinit re-ciproc pentru-ca comuna nóstră bise-ricéscă să-și póta zidí biserică și înde-pliní astfel un lucru atât de laudabil. Deci ridică páharul pentru comitetul parochial și cel comunal și îndeosebi pentru parochii locali și pentru prima-riul Ioan Popescu, care dimpreună cu cassariul comunal Gavriil Maier și-au dat tótă silința, ca repartițiunile bise-ricéști să se încasseze și administreze regulat la epitropia bisericei.

Aplause nesfîrșite a produs toa-stul rostit de protopopul Droc. Dsa — atingénd zelul asesorului Dr. Cristea pentru tóte afacerile bisericești și în deosebi și pentru cuvenita terminare a măréței biserice tocmai acum sfințite, — arată, că acest ținut mai are mulți ffi vrednici, crescuți lângă biserică și nă-scuți din vrednice familii de preoți. Golește páharul pentru puternica, ma-reia familie a Popeștilor, fala bisericei nóstre din acel ținut, care mai ales cu ocașiunea acestei visitațiuni canonice a dat splendidă dovadă, ce pot și pu-țini, dacă voința și dragostea cătră bi-serică și instituțiunile ei este mare. Erau de față advocatul și deputatul sinodal Dr. Ionică Popescu cu gentila sa soție Sidonia, directorul de bancă și deputatul sinodal Iosif Popescu cu întrégă amabila-i familie.

Ieromonachul Dr. M. E. Cristea recunóște activitatea factorilor amin-țiți, cari și-au făcut numai datorința față de o caúsă slăntă, cum era terminarea bi-sericeii din Toplița. Nu este acum mo-méntul a scóte la ivélă pedecile câte s'au pus în calea acelei în adevér mari și frumóse zidiri, a cărei pétără fundamen-tală s'a pus și sfințit tocmai în ziua, când Sfinția Sa a fost botezat, adevă la anul 1668, și care abia acum a putut fi desevérșit terminată. Constată numai, că generația actuală și-a ținut de am-biție a o termina și încă de așa, ca biserica să facă cinste nu numai co-munei și ținutului, ci chiar archidiece-sei întregi. Cunoște tóte firele lucrări-lor și pe toți căți au ostenit, ca bun lucru să se facă. Întră acestia loc de frunte ocupă preavrednicul protopop tractual Galaction Șagău, de care biserica nóstră — pe lângă laudabila-i activitate de până acum — mai légă mari și fru-móse speranțe. Închină pentru el și ono-rabila sa soție, care era de față, șe-ğénd la drépta Înaltpreasânției Sale.

De toți stimatul protopop dim-preună cu onorabila sa soție sunt viu aclamați de întreg publicul.

Cu deosebită plăcere a fost ascu-tat frumósul și poeticul toast al pa-rochului nostru Nicolae Gliga din Rêpa-de-sus. Acesta scóte la ivélă mai multe din momentele activității I. P. S. Sale pentru ridicarea clerului din archidie-cesă, cler care cunoște bine și pe toți muncitorii vrednici din jurul capului bi-sericeii nóstre. Clerul urmărește cu aten-ție pașii archierești și activitatea consilie-rilor sei, ce muncesc greu pentru binele bisericeii și al clerului ei. Preoțimea pastorală este adese-ori încântată de rezultatele, ce se constată cu ocașiunea sínódelor etc. Acestă este și pentru ea o împintinare la lucru pentru poporul păstorit. Închină pentru I. P. S. Sa și pentru înalta sa suită reprezentată prin mai mulți vrednici asesori.

Frumos a vorbit protopopul gr. cat. al Giurgeului, Câmpean. Făcénd o privire istorică preste trecutul Topli-ței, arată că ea este chiámată prin în-semnătatea ei, prin numărul cel mare al poporului, prin situațiunea-i geogra-fică, a fi un centru, pentru jurul întreg, un centru care trebuie spriginit din tóte părțile și de toți factorii, ca poporul nostru să nu decadă, ci să deé înainte. Arată, că greutățile traiului s'au mărit, dar' ca vecin, care cunoște bine refe-rițele, are mângăarea când vede, că fi de ai comunei lucră și ostenesc, ca să facă posibilul pentru delăturarea pie-decilor ce se opun doritei înaintări.

În fine spune, că și la masa de azi sunt de față 2 tineri distinși, pe cari această comună i-a dat patriei, nămului, bisericeii. Unul este deputatul dietal Dr. *Urmănczy Nándor* și celalalt este asesorul cons. Dr. *Miron Elie Cristea*, ambii — încă tineri — dar' prin muncă și prin diligență proprie și purtare alasă, ajunși la poziții frumoase și onorifice. Închină pentru sănătatea lor într' aplauzele celor prezenți.

Asemenea unul din cele mai succese toate a fost al asesorului consistorial *Lazar Triteanu*, care răpit de prezentabila cetă sprintenă a călăreților, de marea poporului, care a curs din toate părțile la slujbele divine, de forța puternică, cu care ține la biserică, la capul și la fii fruntași ai ei, concludă, că trebuie să avem nădejdea într'un viitor mai bun. Laudă această ținută a toplicișilor, dorind, ca să se grupeze pe lângă cei ce le doresc binele și înaintarea. Închină pentru popor și în special pentru vrednicul reprezentant fruntaș al poporului, pentru prim-epitropul *George Cristea*, care dimpreună mai ales cu preotul G. Maier poate avea azi deplină mângâiere pentru multe ostenele și neplăceri întâmpinate, până se potă vedea actul sfințirii bisericeii prin însuși preaiubit mirele ei. — Mulțămirea datorinței împlinite către neam și biserică fie-le răsplată pentru toate ostenelele atât lor, cât și tuturor factorilor, cari i-au ajutat în năzuințele lor.

După orele 4 s'a terminat banchetul. Eminenția Sa și suita au făcut apoi vizite la fruntașii români și străini ai comunei.

Oșpeții din Sibiu s'au întrunit s'era la masă în casele epitropului *George Cristea*; ear' marea mulțime de lume a participat la petrecerea cu dans de la „Hotel Sôre“, unde tinerimea a avut prilegiu bun să vadă multe zine cu ochi de mure de prin vâile Toplicei.

Nu știu dacă mulți tineri n'ar fi dorit, ca noaptea asta să fie mai lungă; știu însă pozitiv atâtea, că de-o parte toți oșpeții au regretat dimineața, că trebuie să plece spre Idicel fără a putea beneficia încă câteva zile de ospitalitatea fruntașilor topliciși; ear' de altă parte toți toplicișii au regretat din inimă, că oșpeții atât de înalți și plăcuți n'au putut să le facă plăcerea de a-i mai găzdui cu românească și toplicișă dragoste.

Martii la orele 10 toate trăsurile stăteau gata în fața caselor preotului *George Maier* și a porții de triumf. Un puternic „să trăască“ ese din peptul poporului, când Eminenția Sa urca trăsura. Convoitul plăcă; toplicișii ridică cu respect căciulele și oțetă rostind cucernici dorința înscrisă pe porța de triumf: „Dumnezeu vă ducă 'n pace!“

(Va urma).

Advertisement Balcanilor. La dejeunerul dat în Schönbrunn cu ocazia sosirii țarului ambii monarhi au accentuat în toastele lor hotărîrea de a susține pacea în Balcani. M. Sa împăratul și rege al nostru a zis:

... Cordialitatea raporturilor dintre noi deja de repetate-ori și-a exercitat efectul binefacătoriu asupra raporturilor politice dintre statele noastre, și eu trăiesc în speranță, că armonia perfectă a părerilor și a percepției, care domnește între noi cu privire la acele regretabile evenimente, a căror scenă e de prezent peninsula balcanică, va contribui de nou la succesul acțiunii aceleia, pe care noi, în interesul păcii europene o urmărim acolo în deplină înțelegere...

Ear' țarul *Nicolae*, în răspunsul său a zis: ... Am primit cu foarte mare bucurie cordială invitație a M. Văstre și sunt fericit că pot în persoană să repet expresiunea sentimentelor de cari sunt pătuns. Înțelegerea cordială dintre noi și armonia perfectă ce rezultă din ea privitoriu la acțiunile guvernelor noastre, cum ziceți M. Văstră, în adevăr e prețios gagi pentru succesul acelei mari acțiuni pacificatorice, la care în înțelegere comună ne-am angajat. Scopul umanitar, pe care noi îl urmărim, eschide ori-ce parțialitate, și prin

rezoluție și perseverență, prin cele mai accommodate mijloace întru liniștirea faptică și durabilă, el trebuie să fie realizat. Năzuințele noastre vor contribui totodată, așa sper, și la consolidarea păcii generale...

La reținerea soldaților terțianiți. Ministerul de război a dat săptămîna trecută următorul comunicat semioficios:

Dacă cercurile conducătoare ale armatei ar fi sigure, că cel mult preste 2—3 luni ar căpăta contingentul de recruți ungari, ar dimite soldații terțianiți fără nici o întârziere și până la înrolarea noilor recruți s'ar ajuta cu contingentul redus prin această dimitere. Până când însă nu are garanță la această, adică până când dieta ungară nu va vota cel puțin contingentul de până acum, despre dimiterea terțianiților trupelor ungare nici vorbă nu pôte fi și comanda militară, ori-cât de penibil îi este și ori-cât ar regreta acest expedient, e necesită să useze de dreptul ei legal de a reține la serviciu pe soldații terțianiți.

În plină crasă. Ceva pozitiv cu privire la rezolvarea crisei ungare zilele trecute n'au adus. Contelui *Héderváry* numai pe azi i-a fost pusă din partea M. Sale esculțarea raportului în cauza crisei. Ce va fi referat și ce dispozițiuni se vor fi luat la locul preînalt în urma raportului, noi abia mîne-poimîne vom pute ști.

Ear' această hotărîre preînaltă posibil să aducă soluție care chiar și voinicoșilor obstrucționisti le cam face recore. Într' numărósele combinațiuni, pe cari partide și nuanțe de partid (de cari sunt multe în partidul liberal) și le fac cu privire la soluția ce va urma, este adică și aceea, că contele *Héderváry*, din audiența de azi se va reîntorcede a treia-ora ministru-president, dar' de astă-data cu toate autorisările constituțional admisibile și cu firma voință de a și validita aceste autorisări. La acesta însă, — după ce în ședința de Joi partidul liberal votând cu propunerea lui *Kossuth* și-a desavuat propriul șef de partid, — contelui *Héderváry* îi va trebui — partid. Posibil deci că în acest scop — prin alegeri nouă va face tabula rasă din actuala constelațiune a partidelor din dietă.

„Asociațiunea.“

Invitare.

În conformitate cu concludul luat în ședința comitetului despărțământului IV. (Sibiu) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, de la 3 Iunie a. e., biroul invită pe toți membrii și sprijinitorii scopurilor Asociațiunii, la a II-a excursiune instructivă, care va avea loc *Duminecă* în 11 Octobrie (28 Septembrie st. v.) de astădată în comuna *Slimnic*.

Programul:

1. Plecarea din Sibiu la 7 ore dimineața.
2. Participarea la serviciul divin, după sêvșirea căruia se va rosti o predică instructivă.
3. După un mic interval directorul despărț. va deschide ședința.
4. Înființarea de agenturi.
5. Disertație pentru popor, de inv. pens., Rom. Simu.
6. Cercetarea esposiției locale, aranjată din lucruri de mână de ale femeii române.
7. Premiarea lucrurilor mai reușite.
8. Închiderea ședinței.

Sibiu, 5 Octobrie (22 Sept. st. v.) 1903.
Dr. *Liviu Leményi* Lazăr Triteanu
dir. desp. secretariu.

Intrunire agricolă.

— Invitare. —

Subsemnatul comitet central invită prin această pe toți membrii și sprijinitorii reuniunii noastre agricole la întrunirea agricolă, ce se va ține *Duminecă* la 11 Octobrie n. c. în comuna *Brad* (lângă *Avrig*). La întrunire se va vorbi despre cultura fânajelor, ținerea vitelor, cum și despre însemnătatea și folósele însoțirilor de credit satești, sistem *Raiffeisen*. Sibiu, 29 Septembrie n. 1903.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“

Dem. Comșa, Vic. Tordășianu,
president. secretariu.

NOUTĂȚI

Serviciu divin pentru Majest. Sa. Fiind eri ziua Maiestății Sale preagloriosului nostru Împărat și Rege apostolic *Francisc Iosif I.*, Escelenția Sa I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit *Ioan* la finea s-tei liturgii celebrată în biserica din suburbiul *Iosefin* a cetit rugăciunea prescrisă pentru îndelunga sănătate și viață a bunului nostru Monarch.

Părechia regală a României, împreună cu prințesa *Maria*, soția moștenitorului, Joi s'era a trecut prin *Budapesta*, în calea spre casă. Distinșii călători au luat cina în restaurantul gării de ost din *Budapesta*, după care au plecat să facă preumblare pe *bulevardul Kerepes*. Din prēja teatrului popular s'au reîntors însă la gară, din cauză că fiind recunoscuți din partea passanților, fi pletisia interesarea indiscretă. Cu trenul din aceeași s'era au plecat apoi mai departe. Întru întimpinarea iubiților suverani *Vineri* dimineața au plecat din *București* la *Predeal* toți ministrii aflători în capitală, generalii *Priboianu*, *Vartiade* și *Baicoianu*, majorul *Baranga*, Al. *Beldiman* ministru plenipotențiar la *Berlin*, C. F. *Robescu*, primarul capitalei, beul *Kyazim*, ministru plenipotențiar al Turciei la *București*, și alți dignitari.

De la gara din *Predeal* suveranii au plecat cu tren special la *Sinaia*.

M. Sa regele *Carol* în trecerea prin *Viena* nu a mai făcut vizită M. Sale împăratului și rege al nostru, care, de altcum, pe timpul acela nici nu era în *Viena*, ci la *Mürzsteg* la vânătoare cu țarul, — deci telegrama pe baza căreia luaserăm notă în numărul anterior, că regele *Carol* va face de nou vizită monarhului nostru, — se vede că nu a fost basată pe informație sigură.

Alegere de paroch. Eri s'a ținut alegerea de paroch pentru parochia din Sibiu suburbiul-inferior. A fost ales cu unanimitate de voturi diaconul *Iosif Enescu*, protocolist consistorial.

Adunarea desp. Cohalm al „Asociațiunii“. În 21 Septembrie s'a ținut în biserică gr.-or. din *Cohalm* adunarea generală a despărțământului XXVII (Cohalm) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, participând un număr frumos de inteligentă și popor din tractul *Cohalm* și din alte părți. Într' cei din depărțare amintim pe dl *Cerne* din *Făgăraș* și câțiva oșpeți din *România*. Despre această adunare corespondentul din *Ticuș* ne scrie dto 26 Septembrie următoarele: Adunarea a fost prezidată de v.-presidentul *Ioan Bercan*, paroch în *Merchiasa*. Conform programului agendele adunării generale din est an au decurs foarte regulat. S'a luat cu plăcere la cunoștință străduința comit. desp. prin ținerea de prelegeri populare pe sate, s'a dat atîtore la tineri cari au îmbrășsat meserii, inv. G. *Maican* a ținut o disertație foarte instructivă despre „Invidie“, care a fost spre mulțămirea tuturor, — și s'a hotărît, ca biblioteca desp. împărțindu-se în 4 grupuri să se trimită prin comune unde va fi lipsă, spre citire.

După încheierea ședinței totă inteligentă prezentă a fost invitată de dl avocat *Dr. Drimba*, la un banchet, în scopul de a face cunoștință cu inteligentă tractului nostru din incidentul hotărîrii daale de a se așeza ca avocat român în *Cohalm*. S'era această de cunoștință a fost cum nu se pôte mai plăcută! Toastele încă n'au lipsit. Au toastat părintele *Roșca*, părintele *Blaga*, inv. *Maican*, părintele *Popoviciu* cel cărunt la barbă dar' tînăr și vesel cu inima, și părintele *Bercan*, care în suflete și deplin mulțămît că în urma neobositelor străduințe și vede visul împlinit spre plăcerea tuturor; căci după ce i-a succes cu ajutorul inteligentei noastre a înființa și o bancă românească în *Cohalm* „Economia“, singura dorință i era, ca să avem și avocat român într' străinii cu cari locuim, și această dorință, ia'o împlinită!

Dee Dzeu noului nostru avocat, la care sperăm să fie stêlpul conducător neclătit al poporului nostru, viață îndelungată, și fiind dînsul la culmea chărării fie sigur de iubirea, stima și recunoștința noastră totdeauna. („Eu“.)

† Trandafir Dragoman. *Vineri* (25 Septembrie) a răposat absolventul de pedagog *Trandafir Dragoman* din *Streja-Cârțșora*, în etate de 19 ani. A fost înmormântat *Duminecă* (27 Septembrie) în cimiteriul bisericeii gr. or. din *Streja-Cârțșora*, fiind dus la locul de odihnă prin patru colegi ai lui și însoțit până la mormânt de aprópe întreg satul. Cu trei săptămîni mai înainte fusese instituit din partea *Preav.* Consistoriu archidiececan învătătoriu la școala din locul său natal. Nu i-a fost dat însă de sôrte să satisfacă așteptărilor puse în el prin această instituire. Îi plîng pierderea părinții și număróse rudeni.

Distincțiunea profesorului Borgovan. Ministeriul instrucțiunii publice din *România* a acordat mai multe premii autorilor concurenți pentru cele mai bune cărți de citire școlare. Într' cei premiați la toate cărțile de lectură de curs primar, vedem cu bucurie și pe fostul nostru compatriot dl *Borgovan*, care trecînd în *România* ne face onóre și acolo. („Familia“).

Medic nou în Beinș. Dl Dr. *Cornel Nyes*, medic cercual în *Tarian*, fiul canoniceului *Moise Nyes*, a fost numit de către comitele-suprem al comitatului *Bihor* medic-jirigent al noului spital comitatens care s'a înființat la *Beinș* și care se va deschide în curînd. („Familia“).

Hymen. *Alexandru Băieșan*, ales paroch în *Poiana* (tractul *Alba-Iulia*), și dșora *Eva Tandrêu* își vor serba cununia în 25 Septembrie st. v. la orele 2 p. m. în biserica gr. ort. din *Bucium-Poieni* (tractul *Abrud*).

Voinicii stégului. Ori-cât li-ar căde de greu celor cu „pretensiunile naționale“ privitoriu la armată și celor câteva municipii hiperpatriotice, cari au hotărît să împedecă prezentarea de bună voie a tinerilor ajunși la etatea de asentare, totuși, la unele comande de întregire s'au prezentat atîtia feciori, în cât numărul asentaților a trecut chiar limitele trebuinței de recruți a regimentului local, așa că mulți au fost împărțiți la alte arme: la cavalerie, artilerie, etc. Primul într' aceste brave cercuri de asentare e al comitatului *Sibiu*, din care s'au prezentat la asentare preste 1000 de feciori români și sași (cătiva și de altă naționalitate). Azi au venit 40 (sași și români) din *Turnișor*. Asemenea brav s'au purtat feciorii din cercul de întregire al regimentului de infanterie nr. 64 (al *Orăștiei*), din cari s'au prezentat la asentare 362 feciori, fiind asentați 324, anume: 240 români, 52 sași și nemp, 26 magiari și 6 evrei. Acestui regiment i-ar mai trebui numai 96 feciori, pentru-ca contingentul de recruți pe anul curent s'îi fie complet. Probabil însă, că și acest rest se va asenta, deore-ce asentările se continuă, ear' flă-ăi se presintă cu drag la asentare, știind că prin această nu numai își împlinesc datorința civică față de patrie și tron, ci își fac și lor bine, ear' nămului lor cinste.

Cei asentați deja vor avea s'îi începă serviciul în 5 Octobrie st. n., avînd să se presinte în acest scop la comanda regimentului fără să mai aștepte citare specială. Ear' cei cari vor fi asentați de azi înainte, vor fi înrolați imediat.

Munificența episcopului Bende. Episcopul *Bende Imre* al diecesei rom. catolice a *Nitrei* a pus la dispoziția capitolului diecesei 100.000 coróne, spre a le întrebuinta în scopul ajustării școalelor elementare confessionale din diecesa sa cu recuisitele necesare, și în alte scopuri culturale.

Notariu român în Crihalma. Cu datul 26 Septembrie st. n. (primit în 3 Octobrie) ni-se scrie din *Ticuș-român*, că în 19 Septembrie n. a fost alegere de notariu în cercul *Crihalma* — *Ticuș-român* (comitatul *Târnava-mare*), devenit vacant prin abdicarea fostului notariu *Fóris Péter*. Dintre 9 candidați: români, unguri, sași, a fost ales cu aclamațiune tînărul de bună speranță *George Tăflan* din *Mândra* (comitatul *Făgăraș*), maturisant și absolut al cursului notarial din *Cluj*. Protopretorul nostru (zice corespondentul), s'a purtat foarte legal, candidând pe toți concurenții și lăsînd voe liberă reprezentanței comunelor numite a-și alege pe cine voesc. Alegătorii, contra tuturor presiunilor din partea cătorva, au fost la locul lor, alegînd pe *Tăflan*, în buna speranță că va fi spre binele și înaintarea poporului. Dee bunul Dzeu, ca așa să fie! (*Mandea Căpitanul*).

Posta redacțiunii.

S. — În numărul proxim. Mulțămite. *Sebeș*. — E de mult la rënd. Pacianță. G. O. — Asemenea. „Ferul“. Primit. Vom vedea. „Plan de agende“. Așteptă spațiu, cules gata.

Oficială.

Atragem atențiunea onoratelor officii și epitropii parohiale, că termenul statorit prin circulariul din 3/16 Maiu nr. 4254 Epitr. referitor la administrarea taxelor sideoxiale restante, către cassa archidiececană, — a expirat, drept ce în interesul ordinei și buneii administrațiuni se impune achitarea chiar și pentru evitarea neajunsurilor împreunate cu încassarea prin alte organe, abstrăgînd de la spesele ce se fac.

Nr. 423 1903.

[227] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de **paroch** în parochia **Sărăcsu**, se scrie prin acesta concurs repetit cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fașionate în cōla B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile lor instruite conform normelor în vîgore subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și au a se prezenta înainte de alegere în biserică din loc spre a cânta, respective a celebra și a cuvînta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Alba-Iulia.

Alba-Iulia, 13 Septembrie 1903.

Ioan Teculescu
protopresb.

Nr. 743 1903

[226] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia **Bogatu**, tractul protopresbiterial Merceura, prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fașionate în tabela B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Reflecții la acest post, au a și așterne cererile lor instruite conform normelor în vîgore subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat, și au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sîrbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și a cuvînta.

Merceura, 11 Septembrie 1903.

In contelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterial gr. or. Merceura.

Avram S. Pecurariu
protopresb.

Nr. 711 1903

[228] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroch** în parochia vacantă de clasa primă din **Țintari**, se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele usate pînă acum, specificate în cōla B. compusă pentru întregirea dotațiunei parochiale de la stat.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescripă pentru parochiile de clasa primă și au să așternă cererile lor, în termenul fixat la oficiul protopresbiterial, concentrat, avînd a se prezenta în vre-o Duminecă sau sîrbătoare în biserică pentru a cânta, respective a servi și predica.

Țintari, în 8 Septembrie 1903.

Comitetul parochial al bisericii române gr. or. din Țintari:

Ioan Gavrilescu m. p.
president.

Petru Danciu m. p.
notariu.

In contelegere cu subsemnatul.

Brașov, în 11 Septembrie 1903.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Brașov.

Vasile Voina
protopresb.

Amvonul bisericii gr. ort. române. — Predici pentru toate Duminecile, sîrbătorile și praznicele de preste an. De **Ioan Niculescu**, preot profesor seminarial în Arad. — În două tomuri. — Cu binecuvîntare arhierescă. — Tomul I. Predici pentru toate Duminecile de preste an. Preț: 3 cor. plus 30 fileri porto.

Librăria Tipografiei archidieceșane.

A apărut:**Calendariul archidieceșan pe anul comun 1904.**

Prețul unui exemplariu **40 fil.**, cu șematism **80 fil.**,
porto postal **10 fil.**

Librăria archidieceșană, Sibiiu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

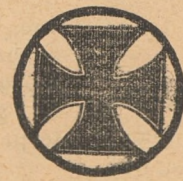
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se
aparat vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bătaie de inimă, sgîrciuri de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pōte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitie banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta” atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. —
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi
[2] 37 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. —
folosibil la copii și femei de constituție foarte
slabă.

Espedite din centru și locul de vîndare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Anunț colectiv al „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu”.

Comitetul Reuniunii își permite a recomanda onoratalui public românesc pe comercianții și industriașii noștri de mai jos și a l ruga să binevoiescă a și acoperi trebuințele sale — întru-cît e cu puțință — de la acestia. — Totodată aduce la cunoștința acelor părinți, cari au copii pe cari i-ar aplica la meserii, că comitetul de nostru mijlocește așezarea lor pe la măestri buni.

Const. Dragoș
pantofar.

Își recomandă prăvălia sa cu tot felul de **ghete** și **cisme**. Esecută lucru după comandă în lucrătorea proprie. Primește reparaturi. Cercetază tîrgurile mai mari.

Piața mare nr. 5.

N. S. Nadasdy
comerciant.

Piața mică 31:
Prăvălie de manufactură
Str. cîsnădiei 28:
Prăvălie (filială)
de pînzături și albituri.

Renunitul
Hotel Mihailu

Odăi elegante, cafenea și restaurant cu mîncări și beuturi bune. Trăsură la dispoziție pentru fie-care plecare și sosire de tren. — Prețuri moderate —

Strada turnului nr. 11.

Ioan Roman
Salon de ras, frîsat și tuns.

Deposit:
de parfumuri, legători de mustațe, perii și altele.

Str. Poplăcii-mari nr. 4

Bereria mare
(Iosif Barbu).

Restaurant provădit cu tot felul de mîncări și beuturi. In Dumineci și sîrbători — concert. Serviciu prompt. Prețuri eftine.

Promenada Bretter.

Teod. Popescu
comerciant.

Recomandă marele seu **deposit** cu **mărfuri de manufactură**.

Piața mică nr. 14.

Stefan Moga
franzelar (jimblar)

Deposit mare de făină
La comande mai mari de jimbale, covrigi sau pâni dă rabat.

Strada trenului nr. 4.

Zaharie Moga
franzelar.

Prăvălii cu jimbale, covrigi, pâne de tot soiul, făină albă, roșie (pentru vite).

Str. poplăcii nr. 1 și 23.

Ales. Lucian
cismar.

Are prăvălie de tot felul de **cisme** și **ghete** produse proprii. Caută tîrgurile mai mari din comitatele: Sibiiu, Hunedóra, Alba-inf., Tîrnave și Făgăraș.

Dragonerwache nr. 2.

Eremie Purece
lăcătușerie de artă și construcții.

Deposit de sobe (cup-tore) de bucătărie. Esecută reparaturi de tot soiul. Lucru solid. Prețuri moderate.

Strada brînzii nr. 9.

Maria Mitoc

institut de spălare (curățire) și călcare fină de albituri bărbătești și femești după sistem vienez.

Serviciu prompt. Prețuri convenabile.

Strada urezului nr. 11.

Ales. Nemeș
ferar (faur).

Esecută tot felul de lucrări ce cad în brîsla sa. Ia în întreprindere esecutarea de trăsuri și căruțe de tot felul. Lucru solid și durabil. Prețuri moderate.

Strada ocni nr. 34.

Vasile Bann
cismar.

Prăvălie de tot felul de încălțăminte. Esecută lucru după măsură, cum și reparaturi. Cercetază tîrgurile mai mari din comitat. Sibiiu, Hunedóra, Alba-infer. Tîrnave și Făgăraș.

Strada ocnei nr. 7.

Zaharie Aron
cismar.

Își recomandă depositul seu de **ci-me** și **ghete** de tot soiul. Primește comande și reparaturi. Cercetază tîrgurile mai mari din comitat. Sibiiu, Hunedóra, Alba-infer. Tîrnave și Făgăraș.

Strada nouă nr. 12.

I. Mihăltian
Atelier de încălțăminte.

Esecută tot felul de încălțăminte, cum și reparaturi.

Lucru solid. Prețuri moderate

Strada poplăcii nr. 19

Emil Petruțiu
măsar

de construcții și mobile.

Esecută tot felul de lucrări de la cele mai simple pînă la cele mai artistice ce cad în specialitatea sa.

Prețuri foarte moderate.

Strada margareta nr. 8.

Med. de aur
Pitești
1883

Med. de arg.
București
1883

Petru Ilieș
compactor

și incadrator de tablouri

Esecută tot felul de lucrări ce cad în specialitățile sale.

Prețuri moderate.

Str. măcelarilor nr. 12

Petru Moga
franzelar.

Deposit de făină albă și roșie (pentru vite). Primește întră altele și comande pentru colaci sau jimbale la pomeni.

Strada urezului nr. 27.

Petru Bota
croitoriu.

Confecționează tot felul de haine bărbătești. Deposit de haine (costume) țărănești pentru femei (în port seligtenese), pe care le pune în vîndare în tîrgurile mai mari din comitatele: Sibiiu, Hunedóra, Alba-inferiōră, Tîrnave și Făgăraș. Primește și comande. Imprumută costume.

Strada rațelor nr. 11.

G. Bendorfean
văpsitor și pictor de firme.

Esecută tot felul de lucruri aparținătoare acestor ramuri. Pictază prapori, icōne sfinte (în stil bizantin). Esecutare fină. Prețuri moderate.

Piața Hermann nr. 3 (lângă Casarma cea mare).

Crucița & Sinu
croitori.

Esecută tot felul de haine bărbătești, civile și militare, cum și reve renzi.

Primește reparaturi. Prețuri convenabile.

Str. Bruckenthal nr. 27.

I. Popa-Popidan
măsar

de construcții, mobile și biliarde.

Esecută tot felul de lucrări ce cad în aceste ramuri. — Lucru solid. Prețuri moderate.

Strada rațelor nr. 20.

George Prașca
cismar.

Deposit de tot felul de **cisme** și **ghete**. Esecută după comandă. Caută tîrgurile. Primește reparaturi. Prețuri moderate.

Strada nouă nr. 47.

Isid. Grindean
cismar.

Deposit de tot felul de **ghete** și **cisme**. Primește comande. Esecută și reparaturi. Cercetază tîrgurile mai mari din comitatul Sibiiu și comitatele învecinate. Prețuri eftine.

Strada nouă nr. 3.

P. Mihăltian
pantofar.

Primește comande pentru esecutarea de tot soiul de **ghete**, cum și reparaturi.

Strada turnului nr. 21.

T. Moldovan
cismar.

Deposit de tot felul de **cisme** și **ghete**. Primește comande. Esecută și reparaturi. Cercetază tîrgurile mai mari din comitatul Sibiiu și comitatele învecinate. Prețuri moderate.

Str. Gușterii nr. 85.

Ioan Stanciu
zugrav de case

Zugrăvește case, biserici, etc., în diferite forme și colori. Primește comande și în jur.

Strada turnișorului 101.

Iuliu Salamon
măsar

de construcții și mobile. Își recomandă marele seu deposit de tot felul de mobile. Primește comande de tot soiul de lucrări ce cad în specialitățile sale. Prețuri convenabile.

Strada faurilor nr. 15